

Podpora vědy a výzkumu v Knihovně UTB ve Zlíně – od vzniku publikačních výstupů po jejich evaluaci

Ondřej Fabián
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Knihovna
fabian@knihovna.utb.cz

Lukáš Budínský
Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně – Knihovna
budinsky@knihovna.utb.cz

INFORUM 2016: 22. ročník konference o profesionálních informačních zdrojích
Praha, 24. - 25. 5. 2016

Abstrakt:

Příspěvek se zabývá komplexní problematikou podpory vědy a výzkumu tak, jak je realizována v Knihovně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Ta si získala důvěru vedení univerzity a vyvíjí celou řadu aktivit směřujících ke zvýšení objemu a kvality vědeckovýzkumných publikací produkovaných na UTB ve Zlíně. Kromě standardních činností, jako je reprezentativní nabídka informačních zdrojů či konzultační činnost, je zapojena Knihovna UTB přímo do vykazování publikačních výstupů do interního systému OBD, na což následně navazuje celá řada dalších činností. Jedná se zejména o správu záznamů v rámci citačních databází Web of Science a Scopus, správu unikátních identifikátorů ResearcherID a ORCID a v neposlední řadě také zpřístupňování výstupů přes repozitář publikační činnosti. Právě popularizaci publikací univerzitních autorů je v poslední době věnována zvýšená pozornost. Knihovna UTB je pověřena rovněž správou pokročilých nástrojů, které hodnotí dopad publikační činnosti jednotlivých autorů, ale i výzkumných skupin či celých fakult. Jedná se o nástroje InCites, který vychází z citačních dat ze systému Web of Science, a o nástroj PlumX, který dokáže hodnotit publikační činnost na základě alternativních metrik. Souborem těchto činností, které přinášejí univerzitním autorům potřebný servis a publicitu a managementu univerzity pokročilé analýzy o silných a slabých stránkách výzkumu realizovaného na UTB, přispívá Knihovna UTB ke zvyšování efektivity vědeckovýzkumného procesu a napomáhá tak k lepším výsledkům v této oblasti, což dokumentují i ekonomické indikátory spojené s tímto segmentem činnosti.

Úvod

Posláním univerzitních knihoven je nikoliv pouze uspokojovat informační potřeby studentů, ale také reagovat na požadavky druhé významné skupiny uživatelů, která je tvořena pedagogy a výzkumnými pracovníky. Ti se kromě výuky věnují především vědeckovýzkumné činnosti a významně tak přispívají nejen k obecnému pokroku, ale přinášejí také nemalé finanční prostředky do rozpočtu svých mateřských univerzit. Jejich všestranná podpora by tak měla být důležitým cílem každé vysokoškolské knihovny.

Nejinak je tomu i v Knihovně Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen Knihovna UTB), která se snaží v tomto směru nabídnout výzkumníkům z řad univerzity komplexní servis a zjednodušit jim tak jejich náročnou vědeckou práci. Je přitom třeba brát v potaz také místní specifika. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (dále jen UTB) je sice velmi mladou vysokou školou a počtem studentů nepatří mezi velké české vysoké školy, avšak škála oborů, která je na jejích 6 fakultách vyučována, je velmi široká. Stejně tak je důležité vědět, že zatímco u starších, technicky zaměřených fakult jsou výzkumníci mnohdy velmi zkušení a publikačně aktivní, u mladších fakult s humanitním zaměřením existuje řada začínajících výzkumníků, kteří se v oblasti publikování vědeckých článků zatím teprve učí. Knihovna UTB je přitom centrální servisní jednotkou, která zajišťuje služby spojené s vědeckovýzkumnou činností pro všechny fakulty univerzity. V průběhu několika posledních let zde byl vybudován zcela nový segment, který se zabývá podporou vědy a výzkumu v celé její šíři. Do této oblasti byly investovány jak finanční prostředky, tak zejména lidský kapitál. Jednoznačnými důvody těchto kroků byly zaprvé důraz vedení univerzity na zlepšování výsledků vědeckovýzkumné činnosti na UTB a zadruhé pak jasná snaha Knihovny UTB přispívat k plnění strategických cílů univerzity. Knihovna UTB požívá značné důvěry a podpory ze strany managementu univerzity, avšak na oplátku musí jednoznačně a opakovaně dokazovat, že služby které fakultám poskytuje, jsou kvalitní a přispívají nejen k efektivitě vědeckovýzkumného procesu, ale také ke zlepšování ekonomických indikátorů celé univerzity.

Podpora vědy a výzkumu ze strany Knihovny UTB

Nabídka informačních zdrojů a konzultační činnost

Knihovna UTB vstupuje prakticky do všech fází spojených s publikováním vědeckých článků. Ještě před jejich vznikem nabízí autorům reprezentativní výčet informačních zdrojů, ze kterých mohou autoři čerpat a pochopitelně poskytuje autorům také konzultační činnost, a to v mnoha různých aspektech spojených s vědeckým publikováním. Nejčastěji se začínající autoři dotazují na nejvhodnější časopis pro publikování jejich výzkumu. Tato otázka je v poslední době skutečně palčivá, a to hlavně ve spojení s predátorskými vydavateli, kteří se mnohdy neostýchají aktivně obesílat autory s nabídkami publikování ve svých časopisech. Otázka jakési publikační etiky je tedy velmi důležitá a Knihovna UTB se snaží, aby autoři měli dostatek informací o tom, jak si ověřit informace o časopisech, v nichž hodlají publikovat.

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Knihovna

Hledaný výraz

Telefonní seznam

Katalog O knihovně Služby Knihy a časopisy E-zdroje Věda a výzkum Informační centrum Baťa Pro veřejnost Odkazy

Domů / Knihovna UTB / Věda a výzkum / Kde publikovat

Kde publikovat

Seznam uznatelných časopisů včetně možnosti oborového vyhledávání obsahuje:

- Impaktované časopisy - k dispozici v databázi [Journal Citation Reports](#) nebo ve [Web of Science](#)
- Scopus - [seznam periodik](#)
- Seznamy časopisů [ERIH PLUS](#)
- [Seznam recenzovaných neimpaktovaných periodik vydávaných v ČR platný pro rok 2015](#)

ERIH PLUS je seznam vědeckých časopisů z oblasti humanitních a sociálních věd se základními informacemi o nich.

ERIH PLUS vznikl převedením původního obsahu ERIH ze serveru [European Science Foundation \(ESF\)](#) na server [Norwegian Social Science Data Services \(NSD\)](#) se sídlem v norském Bergenu. Ke změně ERIH na ERIH PLUS došlo na začátku července 2014.

ERIH PLUS na rozdíl od předcházejících seznamů:

- zahrnuje sociální vědy
- **nové disciplíny** pro oborové zařazení (zatím pouze v přihlašovacím formuláři, ne ve vyhledávání)
- nové informace o časopisech – e-ISSN, URL, status, peer review
- informace o vztahu časopisu k Open Access (SHERPA RoMEO)
- nabízí zpětnou vazbu u každého časopisu

Hodnocení VaV

Pokročilé nástroje hodnocení

Horizont 2020

Vykazování výsledků VaV

Jak publikovat

Kde publikovat

Citovanost

Open Access

Repozitář publikační činnosti UTB

Identifikátory autora

Citace

Obrázek 1 - Stránka věnovaná problematice publikování a predátorským časopisům

Nicméně konzultace zahrnují i mnohá další témata jako je metodika hodnocení vědy a výzkumu v ČR, správné vykazování publikačních výsledků, korektní citování a mnohé další.

Citační manažery

Další významnou pomůckou, kterou Knihovna UTB svým uživatelům nabízí, jsou tzv. citační manažery. Ty dokáží autorovi značně usnadnit práci s citačním aparátem, a to už při psaní článků. V nabídce knihovny figurují dva komerční produkty. CitacePRO, který je však spíše určen pro studenty a systém RefWorks. Právě tento citační manažer si získal u univerzitních autorů značnou popularitu. V současné době má zřízen aktivní účet v této službě 170 uživatelů, což je v celkovém objemu výzkumníků (UTB eviduje 440 akademických pracovníků) více než solidní číslo. Knihovna UTB však nediskriminuje ani volně dostupné systémy jako je Mendeley nebo Zotero a ráda svým uživatelům osvětluje problematiku citačních manažerů v kompletní šíři.

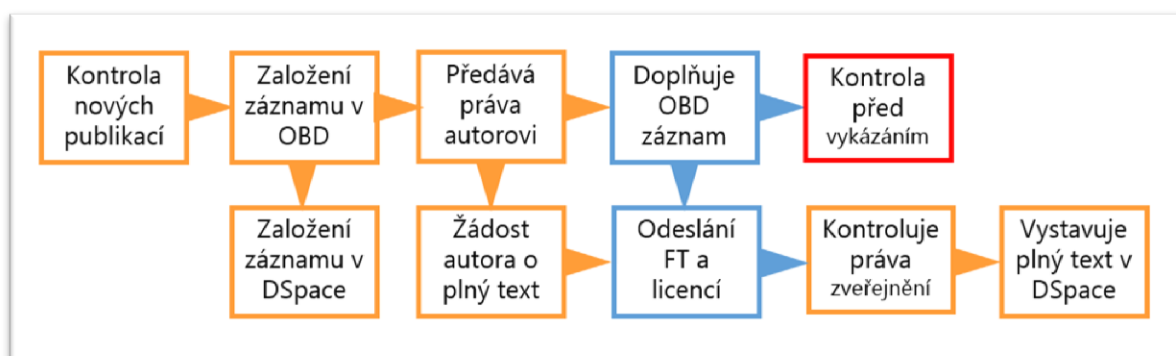
Podpora univerzitních časopisů

Důležitým segmentem vědeckovýzkumné činnosti na UTB je i vydávání odborných časopisů. UTB disponuje třemi tituly, které jsou indexovány v seznamu ERIH Plus nebo jsou zařazeny v seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik Rady vlády pro vědu, výzkum a inovace. Tyto časopisy jsou nejen prostředkem pro šíření dobré vědecké reputace univerzity, ale také jednou z možností pro autory z řad UTB, kde publikovat svoje články. Proto je naprosto nutné držet tyto časopisy na vysoké kvalitativní úrovni. Knihovna UTB k tomu přispívá tím, že je centrální jednotkou pro přidělování

identifikátorů DOI (Digital Object Identifier). Přidělování tohoto identifikátoru přitom dnes už patří k jasnému standardu, podle něhož je hodnocena úroveň časopisu např. při procesu přijímání do prestižních databází Scopus či Web of Science. Jako doplněk k DOI je nyní v procesu implementace i systém CrossCheck, který slouží jako antiplagiátorský software. Editoři univerzitních časopisů tak získají možnost snadného ověření, zda není předkládáný manuskript plagiátem. Také tato služba výrazně posunuje kvalitu univerzitních časopisů a zvyšuje jejich šance na přijetí k indexaci významnými databázemi.

Vykazování výsledků vědy a výzkumu

Velmi podstatnou službu vykonává Knihovna UTB pro celou univerzitu v podobě vykazování publikačních výsledků vědy a výzkumu do interního systému OBD. Tato činnost je definovaná přímo Rozhodnutím rektora a Knihovna UTB ji přebrala v roce 2012. Do té doby probíral tento proces decentralizovaně a záznamy zadávali do systému buď sami autoři, nebo fakultní referenti. To vedlo k velkému množství chybných záznamů v systému a s velkou pravděpodobností také k finančním ztrátám, neboť řada výsledků nemohla následně z formálních důvodů projít hodnocením v systému RIV. Poté, co tuto činnost přebrala Knihovna UTB, došlo v této oblasti nepochybně ke kvalitativnímu posunu.

Obrázek 2 - Schéma workflow a rozdělení rolí při vykazování výsledků (oranžová knihovna, modrá autor/referent)

Knihovna pravidelně prochází přírůstky v databázích Web of Science a Scopus a následně je vykazuje jak do OBD, tak do dalších systémů, o kterých bude řeč v dalších pasážích tohoto příspěvku. Další hodnocené výsledky (např. články z časopisů evidovaných v databázi ERIH Plus nebo českého seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik) mohou autoři nahlásit knihovně skrze žádanku. K tomuto tématu je nutno poznamenat, že Knihovna UTB se postupem času stala respektovanou jednotkou a centrálním konzultačním místem, kde se autoři a referenti pro vědu a výzkum z jednotlivých fakult chodí radit, jak postupovat v různých problematických situacích spojených s vykazováním publikačních výsledků.

Údržba dat v citačních databázích

Nejenom české hodnocení vědeckovýzkumných organizací, ale i řada mezinárodních žebříčků vysokých škol, vychází z velké části z informací a dat uvedených v citačních databázích Web of Science a Scopus. Nepřesná data z těchto systémů se mohou negativně odrazit v mnoha aspektech, a to jak na úrovni autorů, tak na úrovni institucí (např. při přidělování vyšších vědeckých titulů, grantů, akreditací, v mezinárodních žebříčcích apod.). Z tohoto důvodu je velmi vhodné mít údaje v těchto systémech konsolidovaná a validní. Z dlouholetých zkušeností nejen naší instituce však jednoznačně vyplývá, že chybovost dat v těchto databázích je velmi vysoká. Často dochází k tomu, že jsou

komolena jména autorů i jejich domovských afiliací, záznamy jedné vysoké školy jsou chybně přičítány jiné vysoké škole apod.

DETAILS	
KEY: <input type="button" value="Add"/> = add to query	
Organization Name:	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BATA UNIVERSITY ZLIN
Other Names:	TOMAS BATA UNIV ZLIN
Address:	T. G. MASARYKA 5555 760 01 ZLIN, CZECH REPUBLIC ,CZECH REPUBLIC
Website:	http://www.utb.cz/index.php?lang=2
Name Variants:	<input type="button" value="Add"/> BATA UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> FAK MULTIMEDIALNICH KOMUNIKACI UTB ZLINE
	<input type="button" value="Add"/> FAME UTB ZLINE
	<input type="button" value="Add"/> T BATA UNIV
	<input type="button" value="Add"/> T BATA UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> TB UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> TBU TOMAS BATA UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> THOMAS BATA UNIV
	<input type="button" value="Add"/> THOMAS BATA UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> TOMA BATA UNIV
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BALA UNIV
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BAT UNIV
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BAT UNIV ZLIN
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BATA UNIV
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BATA UNIV AIN
	<input type="button" value="Add"/> TOMAS BATA UNIV INST

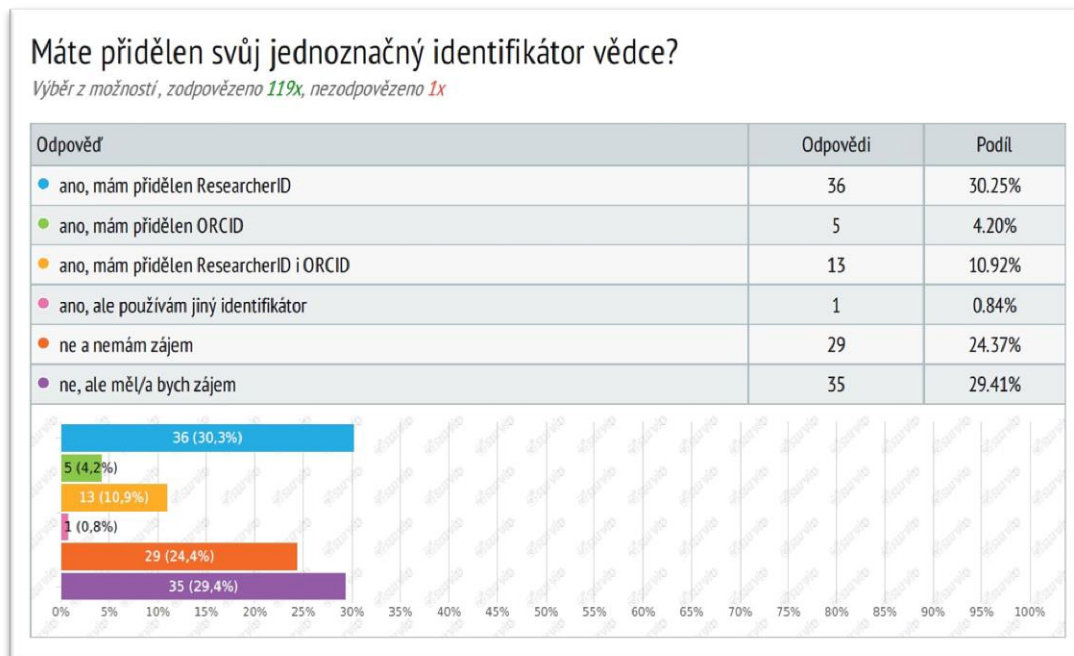
Obrázek 3 - Desítky alternativ pro jednu instituci v databázi Web Of Science

Pracovníci knihovny průběžně komunikují jak s podporou Web of Science, tak se zástupci Scopusu a snaží se o opravu chyb a udržení maximální možné kvality obsažených dat. Nutno poznamenat, že i při relativně malém publikačním objemu UTB, je tato činnost velmi namáhavá. Z dat v uvedených databázích navíc vycházejí i pokročilé hodnoticí nástroje InCites a SciVal, tudíž je i pro jejich správné fungování naprosto zásadní, aby byla zdrojová data bezchybná.

Unikátní identifikátory ResearcherID a ORCID

Mimo jiné také pro zjednodušení práce s údaji z databází Web of Science a Scopus vznikly systémy pro jednoznačnou identifikaci autora. Knihovna UTB jednoznačně podporuje tyto aktivity a poskytuje vědcům veškerý servis spojený s těmito službami. Jedná se jak o podporu staršího identifikátoru ResearcherID, který je spjat s databází Web of Science, tak i o identifikátor ORCID, který je výrazně univerzálnější. Právě přidělení ORCIDu už vyžadují některá vydavatelství jako podmínku pro přijetí autora manu skriptu, proto začínají autoři pociťovat nutnost zřízení tohoto identifikátoru jako velmi akutní. V obou případech přitom Knihovna UTB nabízí jak pomoc při založení identifikátoru, tak

následně správu účtu. Knihovna momentálně spravuje ResearcherID účty 128 výzkumníkům. Celé workflow spočívá v tom, že autoři předají správu knihovně, která jim v pravidelných intervalech aktualizuje jejich publikace na základě přírůstku z Web of Science. Předáním editačních práv knihovně neztrácí výzkumník možnost spravovat si svůj profil osobně, takže veškeré údaje o svých aktivitách může kdykoliv sám aktualizovat.

Obrázek 4 – Odpovědi akademiků UTB ohledně jednoznačných identifikátorů (dotazník z roku 2014)

Obdobně funguje i systém ORCID. Zde může výzkumník předat možnost úprav svého profilu knihovně přes funkci tzv. Trusted Individuals. Zatím tak učinilo 16 výzkumníkům, což je nepoměrně méně než u ResearcherID. Knihovna UTB hodlá nicméně v rámci svých letošních aktivit významně zkvalitnit a zpopularizovat své služby spojené s tímto identifikátorem. Prostředkem k tomu bude projekt, který byl finančně podpořen Fondem rozvoje CESNETu. V jeho rámci bude v průběhu roku 2016 spuštěno institucionální přihlašování do systému skrze službu Shibboleth a především bude naprogramována aplikace, která bude automaticky přenášet záznamy z repozitáře publikační činnosti UTB do ORCID profilů univerzitních autorů. Tím bude defacto zaručena aktuálnost ORCID profilů univerzitních autorů, aniž by bylo nutné záznamy do profilu kýmkoliv vkládat manuálně. Aby bylo možné celý projekt úspěšně řešit, bylo nutné získat přístup k API ORCIDu. Proto se od 1.4. 2016 stala Univerzita Tomáše Bati druhým českých institucionálním členem sdružení ORCID.

Repozitář publikační činnosti

Institucionální repozitáře se pomalu stávají i v českém akademickém prostředí standardem, kterým univerzity a další výzkumné organizace šíří své publikační výsledky. Repozitář publikační činnosti UTB není v tomto směru výjimkou, ale kromě své archivační a „popularizační“ funkce se snaží fungovat na naprosto špičkové technické úrovni. Proto byla do repozitáře postupně integrována spousta přídatných funkcí, které uživatelům výrazně usnadňují práci. Jedná se především o:

- Implementaci služeb SFX do repozitáře
- Přímé načítání citací z databází Web of Science a Scopus v reálném čase
- Implementaci alternativních metrik přes službu PlumX

- Zobrazování kvalitativních indikátorů o zdrojových časopisech
- Zapojení doporučující služby bX
- Propojení na databázi SherpaRomeo pro ověření publikační politiky časopisu
- Automaticky vygenerovaná citace ve formátu ČSN ISO 690
- Možnost exportu záznamu do citačního manažeru RefWorks

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Knihovna

Publikace UTB
Repozitář publikační činnosti UTB

[Domovská stránka DSpace](#) → [Články v časopisech](#) → [Univerzitní institut](#) → [Zobrazit záznam](#)

Název: Cell Proliferation of HaCaT Keratinocytes on Collagen Films Modified by Argon Plasma Treatment

Autor: [Sáha, Petr](#); [Asadinezhad, Ahmad](#); [Pachemik, Jiří](#); [Lehocký, Marián](#); [Junkar, Ita](#); [Humpolíček, Petr](#); [Valášek, Pavel](#); [López García, Jorge Andrés](#)

Typ dokumentu: Článek (angličtina)

Zdrojový dok.: Molecules. 2010, vol. 15, issue 4, p. 2845-2856

ISSN: 1420-3049 ([Sherpa/RoMEC](#), IF: 1.988 (2010), 2.095 (2013))

Journal Impact

Year	JCR	SNIP	SJR	IPP
1999	0.2	0.2	0.2	0.2
2000	0.2	0.2	0.2	0.2
2001	0.3	0.3	0.3	0.3
2002	0.4	0.4	0.4	0.4
2003	0.8	0.5	0.5	0.5
2004	0.6	0.6	0.6	0.6
2005	1.0	0.7	0.7	0.7
2006	0.8	0.8	0.8	0.8
2007	0.9	0.9	0.9	0.9
2008	1.2	0.8	0.8	1.0
2009	1.2	1.0	1.0	1.5
2010	1.8	1.1	1.1	1.8
2011	2.2	1.1	1.1	2.2
2012	2.3	1.3	1.3	2.5
2013	2.0	1.2	1.2	2.2

DOI: [10.3390/molecules15042845](https://doi.org/10.3390/molecules15042845)

Abstrakt: Argon plasma treatment was used to modify the surface of atelocollagen films using a plasmochemical reactor. To evaluate the effects of the treatment, the untreated and treated samples were characterized by Attenuated Total Reflectance Fourier Transform Infrared Spectroscopy (ATR-FTIR), Scanning Electron Microscopy (SEM) imaging, and X-ray Photoelectron Spectroscopy (XPS) techniques. Cell growth was carried out by culturing human immortalized keratinocyte (HaCaT) cells and proliferation was measured via MTT assay. It was observed that argon plasma treatment significantly enhanced the extent of cell proliferation, which was ascribed to the favourable role of plasma treatment in inducing surface oxygen-containing entities together with increasing surface roughness. This can be considered as a potentially promising approach for tissue regeneration purposes.

Plný text: <http://www.mdpi.com/1420-3049/15/4/2845/>

[Zobrazit celý záznam](#)

Hledej!

RefWorks

Počet citací dokumentu: [Web of Science: 28](#) [Scopus: 30](#)

Usage	Captures	Citations
DSpace - Abstract Views: 202 DSpace - Downloads: 69 EBSCO - Abstract Views: 38 EBSCO - PDF Views: 4 EBSCO - HTML Views: 1	EBSCO - Exports-Saves: 1 Mendeley - Readers: 18	PubMed - Citations: 5 Scopus - Citations: 30

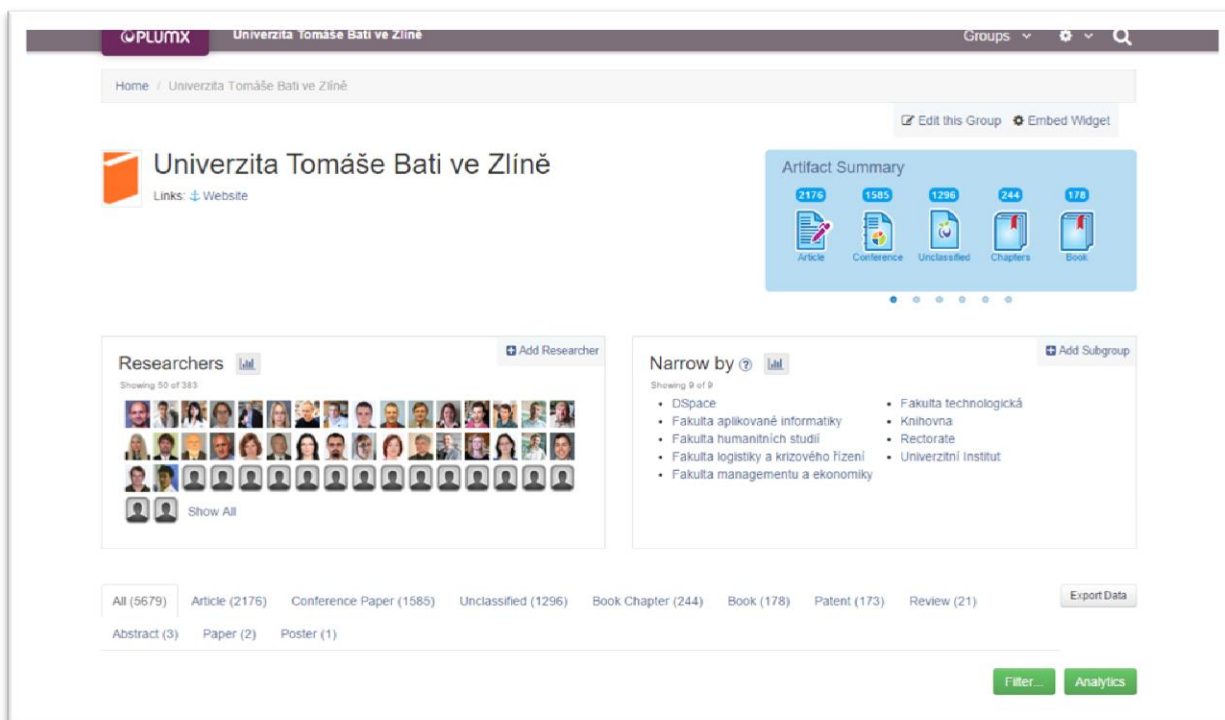
Obrázek 5 - Rozhraní repozitáře s řadou doplňkových služeb

I přes tyto technické vymoženosti je prvořadým smyslem existence repozitáře šíření výsledků vědy a výzkumu vznikajících na UTB. Aby byl maximalizován jeho dopad, byly do repozitáře implementovány pokročilé statistické funkce, ale především se repozitář stal nedílnou součástí mezinárodních registrů, jejichž dosah je v globálním prostředí nepoměrně vyšší. Jedná se o služby ROAR, OpenDOAR, OAIster a BASE. Vzhledem k tomu, že repozitář plní i archívní funkci, jsou do jeho obsahu postupně přidávány i nečlánekové kolekce (např. průmyslové vlastnictví, kapitoly v knihách apod.). Repozitář má však především plnit komunikační funkci a zpřístupňovat dokumenty ve formě plných textů. Po prvotním ostýchání až nepochopení ze strany univerzitních autorů, nastal i v této oblasti v poslední době velmi pozitivní obrat. Stále více autorů má zájem o zpřístupnění svých článků v režimu Open Access. Problematickou oblastí je v tomto směru nutnost vytvářet postprinty. Vydavatelé totiž obvykle neumožňují vystavit v repozitáři přímo publikovanou verzi článku a autoři naopak argumentují tím, že verzi zvanou postprint jednoduše nedisponují. I v tomto směru se jim však snaží být knihovna nápomocna, a to jak formou přesného zmapování práv spojených s vystavením článku, tak případně s vytvořením postprintu.

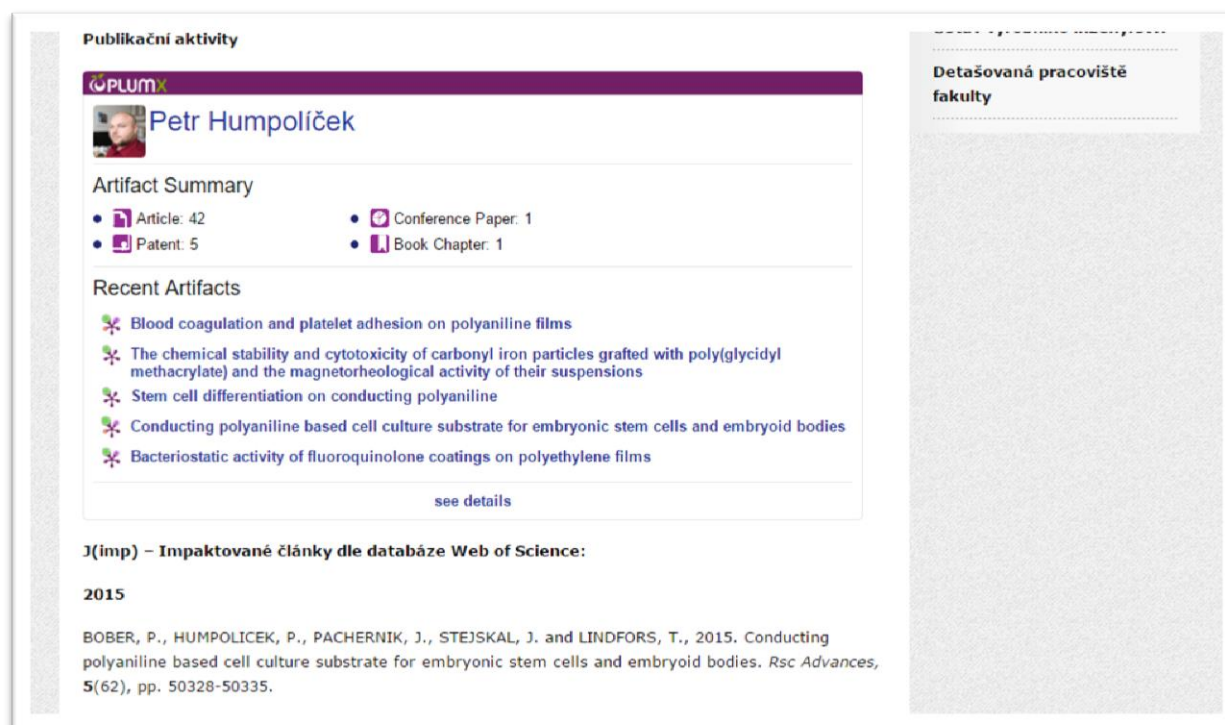
Knihovna se zabývá také popularizací vědecké činnosti UTB na sociálních sítích. Jak vyplývá z níže popsané služby PlumX, vědecká komunikace probíhá velmi často také prostřednictvím sociálních médií, zejména Twitteru. Proto byl v dubnu 2016 uveden do provozu twitterový účet @research_UTB, který zprostředkovává novinky z oblasti výzkumu na UTB. Správou tohoto účtu byla pověřena Knihovna UTB, a to zejména z toho důvodu, že má největší povědomí o nejnovějších publikačních výstupech univerzity.

Hodnotící nástroje PlumX a InCites

Knihovna UTB disponuje i pokročilými evaluačními nástroji, které dokáží hodnotit dopad publikační činnosti univerzitních autorů. Jedná se vlastně o kombinaci hodnocení a propagace vlastní práce, protože (minimálně v případě systému PlumX) jsou profily autorů veřejně dostupné a samotní výzkumníci na ně mohou odkazovat přes své webové stránky. Hodnocení publikačních výstupů probíhá jak skrze tradiční indikátory postavené na citačních odezvách jednotlivých publikací, tak přes komplexnější způsob hodnocení pomocí široké palety alternativních indikátorů (tzv. altmetrics). Právě na tomto základě funguje služba PlumX, jejíž licenci zakoupila Knihovna UTB v samotném závěru roku 2014. Služba hodnotí dopad publikační činnosti autora, univerzitní součásti, či celé vysoké školy, a to podle 5 kategorií indikátorů (usage, captions, mentions, social media a citations). Hodnocení je tak komplexnější a zejména mnohem rychlejší než tradiční model založený na počtu citací, protože ten potřebuje obvykle několik let na to, než příslušný článek nějaké citační ohlasy zaznamená.

Obrázek 6 - Úvodní stránka instituce v prostředí PlumX

Obrázek 7 - Publikační činnost autora jako widget na univerzitní stránce

V roce 2015 pak probíhala intenzivní implementace, která je nyní funkční na třech základních úrovních:

- 1) PlumX indikátory jsou implementovány u každého záznamu v Repozitáři publikační činnosti UTB
- 2) Každý univerzitní autor má svůj samostatný PlumX profil
- 3) Autoři mají možnost vložit na své stránky widget, který sumarizuje jejich aktivity a odkazuje na plnohodnotný PlumX profil

Altmetrie doposud není v České republice příliš rozšířena (UTB je první institucí, která systém PlumX implementovala), a proto byl ohlas výzkumníků zprvu poněkud rozpačitý. Postupně však i zde došlo ke zlepšení a zvýšení popularity této služby mezi vědeckými pracovníky.

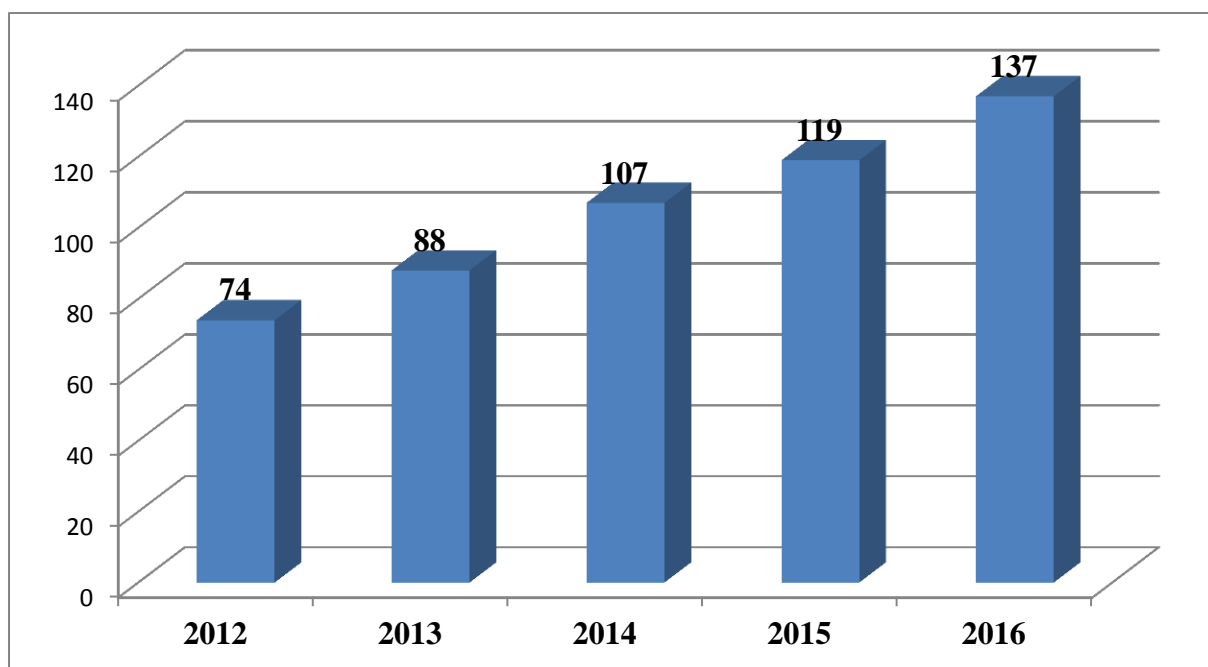
Produkt InCites, jehož producentem je společnost ThomsonReuters, byl UTB pořízen teprve na začátku roku 2016, a to jako nástroj pro management univerzity v oblasti strategického rozhodování ve věcech vědy a výzkumu. Správa systému byla svěřena Knihovně UTB. Doposud však stále probíhá jeho implementace. Předpokládá se, že v druhé polovině roku 2016 budou vedení univerzity předloženy první pokročilé analýzy.

Profily autorů

Z předložených informací jednoznačně vyplývá, že Knihovna UTB disponuje velkým množstvím dat spojených s vědeckovýzkumnými aktivitami pracovníků UTB. Co se však nadále řeší, je skutečnost, že i přes velké množství platform pro prezentaci těchto dat (profily na vědeckých sociálních sítích, profily v rámci služeb ResearcherID a ORCID, nebo službu PlumX), neexistuje rozhraní, které by řešilo tuto záležitost optimálně, a to jak z pohledu zobrazovaných dat, tak z pohledu jejich údržby. Je totiž potřeba vzít v potaz, že ne každý výzkumník je ochoten aktivně spravovat svůj profil a udržovat informace v maximálně aktuálním stavu. Proto je právě v řešení projekt autorských profilů, které budou jak funkčně, tak designově vyhovovat potřebám výzkumníků a při vysoké míře přenosu dat z jednotlivých dílčích systémů (Repozitář publikační činnosti, STAG, PlumX, databáze Web of Science a Scopus a další) bude údržba aktuálnosti stránek vysoce automatizovaná. V současné době již existují vizualizace celého systému a pracuje se na zprovoznění ostré verze profilů. Ty by měly být pomyslným Olympem v oblasti podpory vědy a výzkumu ze strany Knihovny UTB, protože se v nich budou promítat elementy z řady dílčích systémů, které v této oblasti Knihovna UTB provozuje.

Závěr

Jak už bylo uvedeno na začátku tohoto příspěvku, cílem všech snah Knihovny UTB v oblasti podpory vědy a výzkumu je aktivně přispět k zvýšení a zkvalitnění vědeckovýzkumné produkce univerzity. Celý tento proces je pojat komplexně a představuje soubor činností, do kterého zasahuje řada zaměstnanců knihovny. Nezbytným předpokladem pro tuto činnost je nejenom ochota naslouchat přáním a požadavkům vedení univerzity a výzkumníků samotných, ale také ochota neustále se učit nové věci a profesně se posouvat na vyšší úroveň. A právě zde se mohou vyskytnout největší potíže, neboť řada knihovníků tuto ctižádost postrádá. V Knihovně UTB se nicméně tento segment rozvíjí a existuje reálný předpoklad, že tomu tak bude i nadále. Nemalou důležitost přitom hraje fakt, že se jedná o přímý požadavek ze strany vedení univerzity, pro které jsou příjmy z oblastí vědeckovýzkumné činnosti velmi důležité. Zatímco příjmy UTB za vzdělávací činnost kontinuálně klesají, finance získané za vědu a výzkum jsou naopak stále vyšší a do značné míry sanují ztráty způsobené klesajícím počtem studentů. Tuto skutečnost názorně dokládá přiložený graf:

Graf č. 1: Vývoj příjmů UTB za vědu a výzkum v mil. Kč.

Bylo by velmi troufalé konstatovat, že stoupající čísla v kolonce příjmy jsou zapříčiněny činností Knihovny UTB v oblasti podpory vědy a výzkumu. Troufám si však tvrdit, že tyto aktivity se na publikačních výstupech UTB projeví pozitivně, a že na příznivém vývoji má Knihovna UTB alespoň částečnou zásluhu.